

Poštnine prosto.

Po § 97 zakona o organizaciji gasilstva

GASILEC

Glasiilo Gasilske zajednice Dravske banovine

Letnik
XXXIX

V Ljubljani, dne 20. aprila 1935

Štev.
4

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din
V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno

Vsebina:

	Stran
Pol leta ...	41
Vesti vatrogasnega saveza v Beogradu	42
Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino	42
Poiščimo vzrok požara!	45
Požarni ogledi	45
Gasilstvo v novem veku	48
Pogodba	50
Dopisi	51

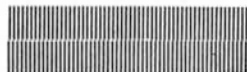
Gasilske čete, pozor!

*Nabavite si najcenejše opasače za moštvo in starešine
pri direktnem producentu. Ob večjem odjemu popust!*

»Indus« TOVARNA USNJA IN USNJENIH IZDELKOV
družba z o. z. **Ljubljana, Sv. Petra c. 72**

Gasilske čete, pozor!

Preden si nabavite potrebne cevi, Vas vljudno vabim, da si ogledate mojo zalogo **normalnih gasilskih cevi**

najfinejše kakovosti, izdelke slovite češke tovarne H. Klinger, za katero imam samoprodajo za vso Slovenijo

Ivan N. Adamič

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 31

MARIBOR, Vetrinjska 20 CELJE, Kralja Petra 33

Velika zaloga: Gumiranih cevi vseh vrst, gum. spiralnih sesalnih cevi. Normalne spojke iz la. medenine itd.

NAJNIŽJE CENE! ZAHTEVAJTE CENIK!

Samoprodaja gasilskih cevi!

Zavod za uniformiranje

lastnik **Albin Marčelja**
Zagreb, Šenoina ul. 28

priporoča

uniforme

svečane

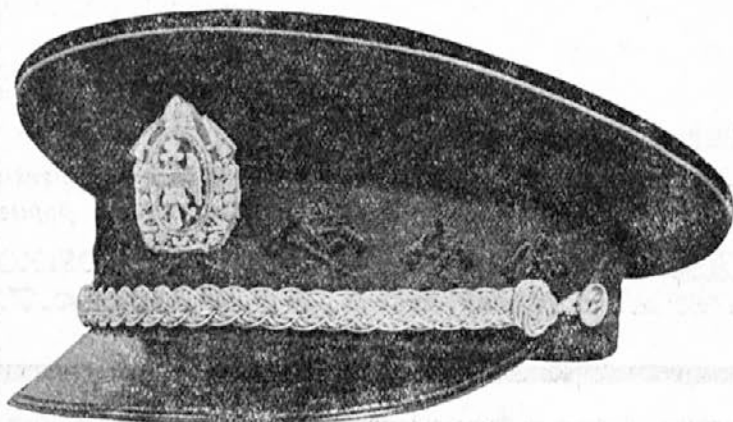
in

delovne,

čepice,

opasače

ter ostali pribor
za nje po predpisu
Gas. zveze
kraljevine Jugoslavije,
O. Br. 1685, 11. IV. 1935

Pol leta . . .

Dnevi teko kakor minute — tedni in meseci hitijo mimo nas z neverjetno naglino . . .

Komaj smo se nekoliko zavedli onega strašnega 9. oktobra 1934. in spoznali, kaj smo s tem dnevom izgubili, je že preteklo pol leta. Šest mesecev nas loči že od onega črnega dne, ko je naš Viteški kralj Aleksander I. Uedinitelj zapečatil svoje nepretrgano delo za mlado Jugoslavijo. Pol leta je od onega usodnega dne, ko se je moral žrtvovati za svojo veliko idejo miru največji borec miru v Evropi in morda na svetu — naš Vitez, naš Junak!

Mi ob tej prvi obletnici ali bolje polletnici stojimo nemi in srca nam stiska strašna bol, ki se je splazila kakor demon v naša srca, potem ko smo zvedeli, da so nam ugrabili daleč od domovine očeta, vodnika — kralja!

Gasilci, sklonimo ob tej polletnici globoko svoje glave! Molče se poklonimo duhu in delu našega Viteza in našega velikega zaščitnika. Naša srca naj poromajo ob tistem večeru, ko bomo odložili delo, tja na Oplenac, na grob našega Junaka in največjega gasilca. Tisoč in tisoč naših gasilskih src naj tam

vzplamti v novem sijaju, krepkejši volji za naše težko gasilsko delo in vse naše duše naj prisežejo tam še enkrat glasno in vroče: »Vodnik naš, zapustil si nas, šel si od nas k svojim slavnim očetom — a pustil si nam svoje zadnje besede:

»ČUVAJTE JUGOSLAVIJO!«

Mi gasilci prisegamo tu ob Tvojem grobu, da bomo Tvoje zadnje besede izpolnjevali in vedno in povsod — čuvali Jugoslavijo!

Zberimo se pa tudi ob tem žalostnem jubileju okoli našega jugoslovanskega prestola — okoli svojega mladega vladarja, ljubljenca vsega jugoslovanskega naroda — kralja Petra II. in mu prisežimo zvestobo, tako trdno, kakor jo znajo prisegati samo gasilska srca! Prisežimo mu, da bomo vsi gasilci širom lepe Jugoslavije vedno pripravljene, da pomagamo svojemu mlademu vladarju in s tem domovini!

Slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju!

Naj živi Kralj Peter II. in ves kraljevski dom!

Čuvajmo Jugoslavijo!

Pomoz Bog!

Vesti vatrogasnega saveza u Beogradu

Vsem gasilskim zajednicam!

1. Zvedeli smo, da daje Ministrstvo Prosvete (odsek za narodno izobrazbo) brezplačno vsem kluturnim in nacionalnim udruženjem razne knjige za ljudstvo, posebno pa onim ustanovam, ki imajo svoje čitalnice.

V interesu kulturnega, prosvetnega in nacionalnega razvitka v naših prostovoljnih gasilskih četah je potrebno, da nam bratske zajednice v najkrajšem času dostavijo imena onih čet, ki imajo svoje domove, čitalnice in splošno katerih kulturno-prosvetni odseki, so posebno agilni, da bi morda izposlovali za čete brezplačne knjige.

2. Ministrstvo za telesno vzgojo naroda nam je dostavilo na našo intervencijo tale spis:

»V zvezi Vašega akta Br. 372. od 30. I. 1935. se obveščate, da je ministrstvo izdalo pod O. Br. 555. od 23. II. 1935. razpis vsem banskim upravam, da so na osnovi § 28., 29., 67. toč. 5., 88. in 94. Zakona o organizaciji gasilstva, § 67. in 77. Zakona o občinah in po T. Br. 393. Zakona o občinskih taksah dolžne, da v svoje proračune vnesejo potrebne kredite kot subvencije za vzdrževanje gasilske čete in za nabavo najpotrebnejšega gasilskega orodja, kakor tudi, da te subvencije redno izplačujejo.

Enako je zahtevano, da banske uprave vnesejo v svoje proračune potrebne in dovoljne podpore za gasilske zajednice dotične banovine: da morejo kot humane, nacionalne, kulturne in prosvetne ustanove obstojati in delovati.«

Praznik sv. Florijana.

Gosp. minister za telesno vzgojo naroda je s svojim rešenjem O. Br. 2083 z dne 4. aprila t. l. z ozirom na to, da je praznik sv. Florijana na dan 5. maja, ko so odrejene volitve za narodne poslance, odredil, da se proslava sv. Florijana za gasilstvo katoliške veroizpovedi ima preložiti za 14 dni, t. j. na dan 19. maja, da se ne bi ovirale volitve.

Zdravljenje v Rogaški Slatini

Kraljevska banska uprava Dravske banovine je odobrila z odlokom Br. VI. No. 3687/1 od 1. marca t. l. vsem članom Gasilske zveze K. J. 50%-ni popust na stanovanju in taksah v banovinskem zdravilišču Rogaška Slatina, koji popust velja za vso sezono.

Člani Gasilske zveze K. J., ki želijo uživati to dobroto, morajo ob prihodu v zdravilišče predložiti direkciji te-le listine:

1. Člansko izkaznico; 2. potrdilo zdravnika, da je dotičnemu potrebno lečenje v Rogaški Slatini; in 3. potrdilo krajevne davčne uprave o višini neposrednega davka. Popust se daje samo onim, ki plačajo manje od 1000 Din letnega neposrednega davka.

Vesti starešinstva gasilske zajednice za Dravsko banovino

Poklonitveni pohod gasilstva Dravske banovine na Oplenac.

Za potovanja na Oplenac ima »Putnik« v Ljubljani pooblaščenje od prometnega ministrstva, izdajati skupinam po najmanj 50 oseb 66%-ni po-

pust za redovne vozove. Posebni potniški vlaki vozijo z brzino brzih vlakov za večje skupine.

Zaradi nedostajanja prenočišč in prehrane ne kaže prirejati samo enega potovanja z več tisoči udeležencev, nego priporočljivo je le istočasno potovanje v manjših skupinah ene ali dveh žup skupaj.

V maju so prosti samo še dnevi: 5., 6., 7., 8., 14., 15. in 16., dočim so že zavzeti v juniju 1. in 9. dan. Za vsako tako potovanje je potrebno najmanj 10 dni prej si zagotoviti s prijavo dan prihoda na Oplenac pri posredovalcu »Putniku«. Posamezne skupine uprave naj vprašajo svoje čete in določijo čas odhoda, da moremo izposlovati pravočasno potreben odhod na še prostih dneh dotičnega meseca.

Z ozirom na gasilsko razstavo v začetku junija bi se mogle prirejati take voznje le v drugi polovici, ako ne bodo že prej zasedeni dnevi. V juliju in avgustu zaradi košnje, žetve in mlačve na deželi ni misliti na potovanje, dočim bi bil september najprikladnejši mesec za ta pohod.

Manjše skupine gasilcev se bodo mogle priključiti članstvu zajedničnega osrednjega in upravnega odbora, kadar se bo pripravil za to potovanje, glasom sklepa seje osrednjega odbora od 13. t. m.

I. Starešinska seja.

Zlati jubilej, odnosno biserni obhajajo v letošnjem poletju prostovoljne gasilske čete v Borovnici, Kozjem, Šmartnem pri Litiji in v Višnji gori, kamor so odrejeni pokrajinski župni, odnosno zajednični zleti.

Poljudna predavanja o gasilstvu, namenjena za šolsko mladino, naj se dopošiljajo za gasilsko zvezo K. J. zajedničnemu strešinstvu do konca meseca maja t. l.

Vidnih, odličij ne smejo podeljevati četne uprave svojim članom, kar je po pravilniku gasilske službe nedopustno.

Obračun natisa in založbe Koledarja in pravilnikov je odebren.

II. Seja osrednjega odbora.

Občine imajo od nadrejene upravne oblasti nalog vnašati v letne proračune redne podpore za gasilstvo. Pri neupoštevanju te odredbe naj četne uprave napravijo izjave na kr. bansko upravo po službeni poti. To velja tudi za preniko odmerjene podpore.

Apel društva Rdečega križa za sodelovanje z gasilstvom se jemlje v vednost. To vzajemno sodelovanje se pa izvaja že mnoga desetletja z veliko vnamo.

Za proučevanje pritožb zoper izvolitev in zamenjavo poslovalcev v župne odbore se je izvolil tročlanski odsek.

Gasilska zveza K. J. se zaprosi za jasno tolmačenje okrožnice št. 1270 z dne 4. julija 1934. leta o pasivni volilni pravici na skupščinah.

Občinskim upravam se priporoča po upravni oblasti naročba našega strokovnega lista »Gasilec«.

Določen je poročevalec za dnevnik, priporoča se več predavanj v radio in zamenjava »Gasilca« z dnevniki za poročevalsko službo o požarih.

III. redna glavna skupščina.

Po poročilu starešine je bil po smrti podstarešine Jerneja Vengusta izvoljen od uprave za II. podstarešino g. Ljudevit Musek, a na njegovo mesto v upravo g. Josip Klemenčič iz Pobrežja pri Mariboru, kar je skupščina vzela v vednost ter odobrila.

Tajniško poročilo prikazuje letošnji potek pisarniških poslov, izvršenih sklepov starešinskih in upravnih sej osrednjega odbora, porast vlog in naposled stanje članstva konec leta, ki se je s prirastkom 49 novih čet dvignilo na 888 čet z nad 28.000 rednega članstva, dodeljenega 25 župam.

Blagajniško stanje izkazuje dohodkov	Din	367.890'57
in izdatkov	Din	318.133'05
s prebitkom	Din	<u>49.757'52</u>

»Podporni sklad« je imel dohodkov	Din	416.134'30
izdatkov	Din	143.506'03
prebitka	Din	<u>272.628'27</u>

Rednih podpor iz bivšega 2%-nega gasilskega sklada je bilo v minulem letu razdeljenih 853 pr. gas. četam, 25 gasilskim župam in zajednici skupno Din 622.570'—.

Izrednih podpor iz istega rezervnega sklada je prejelo na posebne prošnje 120 čet Din 482.100'—.

Iz bivšega 1%-nega gas. sklada je prejelo 177 čet Din 415.137'—.

Zajednični podporni sklad je razdelil enkratne podpore 280 onemoglim gasilcem, 101 vdovi in 87 sirotam Din 141.200'—.

Od nadzornega odbora predlagano razrešnico celokupnemu starešinstvu in osrednjemu odboru za vzorno vodstvo zajednične uprave je sprejela delegacija s priznanjem in zahvalo.

Sprejeta je bila nadalje soglasno resolucija g. Josipa Černeta iz Zgornje Šiške, tičoča se obsojanja sklenjenega sporazuma zvezinega starešinstva z zastopniki zavarovalnic na škodo gasilstvu; postopanja zvezinega starešine napram naši delegaciji in zlasti proti našemu starešini Turku; vložitve prošnje na resorno ministrstvo za izdajanje uredbe o 6%-nih prispevkih zavarovalnic; zaupnice osrednjemu odboru in našim delegatom v gasilski zvezi in posebno zahvalo podstarešini g. Antonu Cererju za odločen nastop v doseg naših zakonito določenih pravic.

Od uprave določena in izglasovana zajednična članarina znaša za leto 1935. od vsakega rednega člana po Din 4'—, dočim si bodo župne uprave morale določiti nadaljnji povišek za Din 2'— ter dvigniti letno članarino skupno na Din 6'— od vsakega rednega člana.

Osvojeni so bili nadalje nastopni predlogi tehničnega odseka: a) vsaka nabavka brizgalne ali večjega orodja se ima izvesti po predhodnem pristanku zajednice; b) iz službenega dopisovanja se mora izločiti beseda »gasilska okrožja«, ker ne obstojajo več; c) oddelki obstojajo le v četah, imajočih najmanj 30 članov v napadalnem odseku in č) zdravnikom pritečejo posebni odznaki, ki jih določi zvezina uprava.

Od vloženi in obravnavanih 30 samostalnih predlogov, ki jih je sprejela delegacija, so bili odkazani v izvršitev starešinstvu, odnosno v proučevanje pristojnim odsekom.

V nadzorni odbor je bil izvoljen g. Hinko Klenovšek, župni tajnik iz St. Vida pri Ptuj.

Končno je apeliral predsednik odseka »Samopomoči« na delegacijo, naj vzbuja in oživlja med četnim članstvom več zanimanja za pristop v to prepotrebno in prekorišno ustanovo, brez katere gasilstvo v teh težkih časih ne more lajšati bede, kadar zapušča hranitelj svojo rodbino brez sredstev, preselivši se v večnost.

Poiščimo vzrok požara!

Mnogoštevilni požari nas uče, da polagamo vse premalo pažnje na to, da bi dognali vzroke požara; kajti odstotek požarov je v primeri s požari prejšnjih let tako velik, da jasno kaže, da tu ne gre samo za nesreče, temveč da je tu večkrat tudi kakšen požig vzrok požara. To dejstvo nas sili, da mislimo, kako bi se to preprečilo. Že staro pravilo nas uči, da je zlo lahko odpraviti ali preprečiti nesrečo, ako najdemo temu zlu vzrok.

Ako obstoja najmanjši sum požiga, je potrebna takojšnja preiskava, pri kateri naj sodelujejo vsi: prebivalci, gledalci in gasilci. Prav tako bomo postopali ako nastaja sum, da je požar nastal radi nepredvidnega ravnanja z lahko vnetljivimi predmeti. Ako se pa izkaže kot vzrok požara pomanjkljivost stavbe ali opustitev varnostnih naprav, kakor na primer slabo montiranje strelovoda, je naša dolžnost, da takoj pokličemo strokovnjaka, katerega nasvetom in naročilom se moramo brezpogojno pokoriti.

Velike važnosti je, da pri domnevi požiga zadevo natančno preiščemo. Redkokedaj bomo opazili takoj sumljiva dejstva. Važno je, da požarišče natančno preiščemo. Priporočam, da imate pri četi določenega člana, ki naj vedno neopažen ogleduje požarišče in sumljiva dejstva. Seveda bo treba naše članstvo zato usposobiti. Ker je dognanje požiga tudi v interesu zavarovalnic, sem mnenja, da bi te gmotno podprle tečaje, na katerih bi se gasilci usposobili v tej smeri. Če pogorišče natančno pogledamo in najdemo sumljive znake, pustimo požarišče v miru, dokler se ne izvrši natančna preiskava. Stavili si pa bomo pri takem pregledu ta-le vprašanja: Kakšno je bilo požarišče neposredno pred požarom? Kdaj je začelo goreti? Ali je požar izbruhnil v hipu na več mestih? Ali se je dognalo, da se je umetno pospešilo požar, da bi se zakril požig? Ali moremo zaslediti stvari, ki bi se jih lahko kazensko zasledovalo? Ali je vsak slučaj naravnega požara izključen in je bil možen le požig? Tako si moremo staviti še eno ali druga vprašanje.

V smislu zakona o gasilstvu vršimo na požarišču javno službo, zato je naša dolžnost, da tudi podpremo javne organe pri njih službi ter skušamo razjasniti vsak požar. Na takšen način ne bomo služili samo javnosti, ampak tudi pogorelcu. Kolikokrat se kogar po nedolžnem osumi in sumi, takšnemu nesrečnežu moramo tudi pomagati.

Lj. M.

Guček Janko, Logatec:

Požarni ogledi

Ako točno pogledamo po naših podeželskih občinah, bomo opazili, da se požarni ogledi, ako se sploh vršijo, vrše z veliko pomanjkljivostjo ter da ti požarni ogledi ne odgovarjajo svojemu namenu.

V § 77. Zakona o občinah je izrecno rečeno, da vrši občina krajevno policijo, kolikor je ne vrši državna oblast, posebno pa (tč. 6.) nadzoruje gradbe, daje dovoljenja za gradnje, skrbi za varnost pred požarom in drugimi nezgodami. Iz predmetne točke navedenega paragrafa je torej povsem jasno in točno razvidno, da občina ne le »nadzoruje«, temveč, da je po svoji dolžnosti primorana nadzorovati in skrbeti za varnost pred požarom in drugimi nezgodami.

Dokler ni bilo novega zakona o občinah, ki smo ga končno le dobili, smo imeli v naši državi kar več občinskih zakonov (v Dravski banovini kar štiri), ki so pač vsak po svoje imeli prikrojen požarno-ogledni red. Toda s pridobitvijo novega zakona o občinah bo nujno potrebno unificirati za vso Dravsko banovino »požarno-policijski red«, ker nikakor ne gre več trpeti bivših tozadevnih požarno-policijskih uredb, ki so že zastarele in nemoderne.

Bivša Ljubljanska oblastna skupščina je sicer v svoji seji dne 27. oktobra 1928. leta izdala povsem novo »Uredbo o požarno-policijskem redu v Ljubljanski oblasti«, za katero se lahko trdi, da je ena izmed najboljših, kar jih je izšlo zadnja leta. Res je sicer, da je ta uredba veljavna samo za bivšo Ljubljansko oblast, toda skrbeti bo treba, da se ta uredba uveljavi za vso Dravsko banovino, po predhodnem izboljšanju in moderniziranju posameznih členov. Kakor že rečeno, je predmetna uredba še vedno v veljavi za one občine, ki so spadale pod bivšo Ljubljansko oblast. Namen mi je, pomuditi se pri čl. 6., 7. in 8., ki govorijo o požarnem ogledu.

Člen 6. pravi: Ali se točno izvršujejo vsi požarni varnostni predpisi, ugotavlja požarno-ogledna komisija.

Komisija pregleda vsaj enkrat na leto vsa naselja in poslopja v občini ter pazi predvsem na to, da so vsi dimniki skrbno ometeni, vratca na njih nepoškodovana in gasilne priprave v redu. Večkrat, zlasti pomladi, mora pregledati po strokovnjakih vse strelovode v občini.

V obratih, ki po svojem načinu obratovanja povečujejo požarno nevarnost, mora vršiti komisija ogled večkrat na leto; pri tem mora posebno paziti, ali je ogenj zavarovan in ali so lahko vnetljivi predmeti (smodnik, petrolej, bencin itd.) shranjeni na varnem.

Lastniki ali najemodajalci so pod kaznijo čl. 56. dolžni, pokazati vsa poslopja in skladišča, v katerih se shranjujejo lahko vnetljivi predmeti.

Kakor je torej razvidno iz citiranega člena, mora torej obstojati »požarno-ogledna komisija« v vsaki občini in tudi mora ta »požarno-ogledna komisija« najmanj vsaj enkrat na leto izvršiti pregled, in to po vsej občini, od hiše do hiše.

Mislím, da predmetni člen dovolj striktno govori o dolžnosti izvršenja požarno-ogledne komisije, radi česar naj v bodoče ne bo več občine, kjer bi se ti pregledi ne vršili. Jasno je, da morajo imeti ti pregledi tudi rezultat, to je, da se morajo pregledi vršiti z največjo vestnostjo in poštenostjo, ne pa kot se dogaja po nekaterih krajih, kjer vrši komisija le svojo dolžnost radi dnevnice, nedostatkov pa žal ne vidi.

Člen 7. govori nadalje o članih požarne ogledne komisije, ki so:

- a) župan ali požarni komisar, kjer je postavljen, ali en odposlanec občinskega odbora kot predsednik komisije;
- b) dimnikar, ki ima ometalno koncesijo za dotični okoliš ali en izvedenec v stavbnih zadevah;
- c) en zastopnik gasilstva, ako je gasilstvo v občini.

Požarna komisija sklepa z večino glasov.

Stroške komisije plača občina.

Iz predmetnega člena je torej povsem jasno in točno razvidno, kdo so člani požarno-ogledne komisije in da je član te komisije tudi član, odnosno zastopnik gasilstva, ako obstoja v občini.

Da je važno, da tvori kot član te komisije tudi zastopnik gasilstva, mislim, da ni potrebno še poudarjati. Uredbodajalec je pri izdaji te uredbe gotovo

in nesporno imel v mislih, da je potrebno, da gasilstvo pozna vsak objekt v občini, tako da bo v primeru nesreče znalo takoj nuditi pomoč, radi česar je izrecno pod točko c) navedenega člena imenoval enega zastopnika gasilstva v to požarno-ogledno komisijo.

Cesto se dogaja, da se k sličnim požarnim ogledom dodeli kot zastopnik gasilstva oseba, ki ima nekako čas, kljub temu, da je ta oseba še novinec v gasilstvu, ali pa je mogoče sploh brez pravega zanimanja, to se pravi, »samo radi dnevnic«. V bodoče naj se take in slične osebe ne imenujejo več kot zastopniki v te komisije. Kot zastopnika gasilstva je delegirati v požarno-ogledno komisijo gasilca, ki deluje že mnogo let na polju gasilstva, ki dobro pozna razmere, predvsem pa oficirja ali podoficirja. Nikakor se ne sme več dogoditi, da bi gasilstvo sploh ne bilo zastopano pri požarno-ogledni komisiji.

Člen 8. uredbe prav: O požarno-komisijskem ogledu sestavi komisija zapisnik, ki se shrani in občinskem uradu. Prepis zapisnika predloži župan ob novem letu pristojnemu sreskemu poglavarju.

Ker iz lastne izkušnje dobro vem, kakšne važnosti je ta zapisnik, zato hočem k temu členu dodati nekaj misli.

Dogodilo se je, da je par mesecev po izvršenem pregledu nastal požar v pregledanem objektu, in sicer baš pri dimniku, katerega je sicer ostala komisija proglasila za dobrega, medtem ko je zastopnik gasilstva stavil nekaj pripomb. K sreči je bila predmetna pripomba stavljena v zapisnik in tako čast komisije očuvana.

Mišljenja sem namreč, da bi bilo iz praktičnega vzroka staviti v zapisnik vsako pregledano hišno številko brez ozira na to, da li se je našla napaka ali ne. To pa je važno baš radi tega, da se pozneje komisiji ne bi moglo očitati, češ, da ni vršila svoje dolžnosti v redu ali celo malomarno. Če že obstoji zapisnik (in ta mora obstojati) o izvršeni komisiji, potem naj bo pač ta zapisnik točen in pregleden.

Obstoji še vprašanje, kdaj je najbolj ugoden čas za pregled po komisiji. Eni trdijo to, da pomladi, drugi zopet jeseni. Toda če vzamemo iz praktičnega stališča, bo čas za pregled najbolj prigraden nedvomno spomladi. Zakaj? Dimniki, ki so se kurili vso zimo ter so se jedva sedaj na pomlad ohladili, potrebujejo skoraj vsako pomlad popravila. Spomladi so kašče, ki se še večinoma nahajajo na podstrešju, že tudi prazne in so dimniki tako bolj dostopni. Zaloge sena in slame, ki so se čuvale na podstrešju (kot je to splošno v navadi na Notranjskem) so se izpraznile in je radi tega podstrešje mnogo bolj dostopno kot pa v jeseni, ko je vse podstrešje močno založeno. Vsi najdeni nedostatki pa se tudi sedaj na pomlad lažje odpravijo kot pa na jesen. Sicer pa, kot že rečeno, ni glavno, kdaj se komisija vrši, glavno je, da se vrši in kako se vrši.

H koncu še par pripomb. Važnosti požarno-ogledne komisije, mislim, mi ni treba navajati. Vendar pa ta požarno-ogledna komisija ne sme pri izvrševanju svoje funkcije nastopati preveč samooblastno, da ne bi rabil izraza »grobo«. Predvidevati je namreč vedno, da imamo opraviti z vsako vrsto ljudi in da so nekateri posebno tankočutni takrat, ko morajo javno razkazovati svoje prostore, radi česar naj bodo člani komisije v svojem uradovanju fini in naj ne nadlegujejo strank s cenitvijo pohištva itd.

V predmetnem sem kratko podal par misli o požarnih ogledih z vročo željo, da bi se ti ogledi v bodoče vršili povsod ter da bi čim preje prišlo do enotne tozadevne uredbe v naši obmejni Dravski banovini.

Gasilstvo v novem veku

A. Starejša doba.

Novi vek, ki se v splošni zgodovini običajno šteje od 1492 ozir. 1500 naprej, se začinja z velikimi iznajdbami in odkritji, ki se s časom izpopolnjujejo. Prav za prav pa se začinja novi vek za vsako stroko v drugem času, in sicer takrat, ko se izvrši v dotični panogi neka posebna iznajdba ali posebno znamenit čin, ki izpremeni prejšnji red v oni stroki. Tako začinja novi vek za vojaško vedo že sredi XV. stoletja z iznajdbo smodnika in topičev, približno isti čas tudi za tiskarstvo in književnost z Gutenbergovim izumom tiskarne. V verskem oziru se začinja nova era leta 1517., ko je Luther razglasil svoje nove nauke v Wittenbergu, v geografskem pogledu tvori prehod v novi vek Krištof Kolumb z najdbo Amerike (1492), v pogledu astronomije znači prehod šele leto 1543. ob smrti slavnega zvezdoznanca Kopernika (z njegovim delom »De revolutionibus orbium celestium«) etc. etc.

A.

V epohi teh velikih iznajdb in izumov pa čujemo tudi o — zopetnem — izumu brizgalne. Neki meščan v Augsburgu z imenom Anton Plattner, po poklicu je bil zlatar, je 1518 konstruiral brizgalno. O tej iznajdbi nimamo niti točnega opisa niti slike temveč samo račun stroškov za njo, vendar se že iz tega računa spozna toliko, da je brizgalna sličila mašini Ktezibija. Kako je funkcionirala, da-li je odgovarjala vsaj za takratne potrebe, nič ne vemo; brez dvoma pa je bila zelo okorna.

Skoraj istočasno s Plattnerjevim izumom pa se pojavi v poročilih še neke vrste velika ročna brizgalna, koje bat je premikalo gor in dol vreteno. Podstavek je bil montiran na kolesih in so bat z vretenom premikali menda slično kakor meljemo danes na mlin za kavo. Spredaj se je nahajal blizu ustnika lijak, skozi katerega so vlivali vodo v cilinder. Mnogo vrednosti tudi ta iznajdba ni imela in tudi ni dolgo obstala.

S Plattnerjevim izumom so se v XVI. stoletju bavili še drugi augsburški meščani in so konstruirali še druge slične brizgalne, niso pa menda dosegli tudi nič vidnejših, boljših uspehov, kajti minilo je skoraj sto let, preden se je pojavila v poročilih zopet senzacionalna vest o čudoviti brizgalni.

Leta 1602. je konstruiral neki »von Aschhausen« posebno dobro brizgalno, ki jo je ponudil mestu Nürnberg v nakup. Poročilo govori o »novo iznajdeni, prečudni brizgalni«, ki jo je mesto Nürnberg res nakupilo in so jo potem razkazovali kot posebno znamenitost; tudi se je njena uporabljivost večkrat poudarila. Od tega časa naprej je postala brizgalna šele glavno gasilno orodje. Henrik Zeisig opisuje v svojem letu 1614. izišlem delu »Theatrum machinarum« več tipov brizgaln in omenja na njih tudi zvratnice.

Od sredine XVII. stoletja naprej se izpopolnjuje umetnost brizganja v razmeroma kratkem razdobju z velikimi koraki. Leta 1655. je dodal brizgalni nek nürnberški šestilar z imenom Hans Hautsch še vetrnik, ker se v poročilu omenja, da je bil curek vode neprekinjen. Isto poročilo tudi pravi, da je gonilo ob dveh vodoravnih drogih po 14 mož.

Skoraj istočasno slišimo tudi prvič o tlačnih ceveh. Prej so brizgali pač bolj na slepo; na buči je bila zgoraj medena cev, iz katere je sikal curek vode. Če so hoteli curek kam naravnati, so morali seveda obrniti brizgalno v ono smer. Kljub temu pa je curek šel vseeno svojo pot, in kamor je ravno padel,

tam je pač učinkoval. Nekdo, čigar ime ni znano, pa je skušal napraviti na to metalno cev mehke, upogljive, sešite cevi iz goste tkanine — jadvovine. Praktičnost se je sicer uveljavila na požarišču, toda imela je dve hibi: sešitki niso dolgo držali in — bila je silno draga.

Uvedel je take tlačne cevi Jan van der Hayde v Amsterdamu leta 1672. Ker pa tudi niso dolgo držale, so poizkusili s cevmi iz usnja, ki so jih spočetka sešili, potem pa skovali (znitali). Pa tudi te cevi so imele dve napaki, da so namreč bile sicer res bolj trpežne, toda zato neprimerno bolj okorne in drage. Že leta 1720. je tkalec Beck v Lipskem napravil prve tkane cevi, ki so se potem polagoma udomačile.

Skoraj istočasno s tlačnimi je uvedel pri brizgalni Jan van der Hayde tudi sesalne cevi (1672); bile so prvotno iz bakra, pozneje iz usnja. Točnejši podatki o tem pa manjkajo.

Pripomnil bi še, da so bile prve gumirane in preparirane konopne cevi izdelane šele leta 1847. od tvrdke Beuringer v Hannoveru.

Z uvedbo vetrnika, tlačnih in sesalnih cevi, je postala brizgalna, če jo motrimo iz čisto mehaničnega in teoretskega stališča, za gašenje prav sposobna priprava, s katero so lahko ogenj učinkovito in stanovitno napadali in krotili. Toda za čim hitrejši naskok je bilo vse, dovoz, orodje in priprava preveč okorno, kakor vobče vsa gasilska priprava. Preden so brizgalno pripeljali, postavili in vse uredili, je minilo že toliko časa, da se je požar navadno že preveč razširil.

Temeljnih novosti v konstrukciji ročnih brizgaln od teh časov ne beležijo več. Iz težkih, okornih orodij se je polagoma razvila današnja enostavna, priročna in praktična brizgalna na človeški pogon, ki je dobila v sredi preteklega stoletja prvo samodelujočo sovrstnico v parni brizgalni, ki jo je pa danes že popolnoma izpodrinila lahka motorka.

Nauk o mehanizmu in fizikalnih temeljnih pojmih brizgalne je pa poglavje zase, ki ga tukaj ne bomo načeli.

*

Kako globoko je bila prazna vera še v tem času iznajdb in tehničnega napredka zasidrana ne le v preprostem ljudstvu, temveč tudi v najvišjih krogih, nam pričata naslednja dva primera. Leta 1742. je izdal vojvoda Ernst Avgust saško-weimarski to-le naredbo: »Upoštevajoč, da požari prizadevajo toliko gorja in jih je zato treba sprečiti, naročam, da mora biti v vsakem mestu in vasi pripravljenih več lesenih krožnikov, s katerih je že kdo jedel in na katere se mora na praznik pri pojemajoči luni opoldne med 11. in 12. uro s svežo tinto in novim peresom narisati figure in napisati besede po priloženem vzorcu. Če izbruhne požar, se mora en tak krožnik z besedami »v imenu božjem« vreti v ogenj, in če se ogenj ne bi dal ukrotiti, se naj to ponovi še dvakrat, s tem bo požar gotovo pogašen. Take krožnike morajo imeti shranjene v mestih župani, v vaseh pa rihtarji, in jih morajo na naveden način v primeru sile uporabiti, vendar naj ostane ta naredba za meščane kakor za kmete tajna. Dano v Weimaru dne 24. decembra 1742.«

Tudi würtemberški vojvoda Karl, ki je bil sicer vsestransko nadarjen vladar in dostopen za časovne novosti, je nekoč pri ognju skušal uporabiti nek »žegen« s tem, da je po nasvetu jaha! okoli požarišča in izgovarjal neke kozje molitvice.

Če je bilo v najvišjih krogih tako, si lahko živo predstavljamo, kakšne prazne vere so bile v navadi šele pri preprostem ljudstvu!

(Dalje prihodnjič.)

Pogodba

sklenjena danes s »Centralno zadrugo jugoslovenskih avtorjev«, odnosno »Autor-Centralo za avtorske pravice S. Bakarčić« v Zagrebu (v tekstu, ki sledi, se imenuje na kratko »Centralna zadruga«, odnosno »Autor-Centrala« (kot pooblaščenka g. Bakarčić) in z »Gasilsko zajednico Dravske banovine« v Ljubljani, po njenem starešini Josipu Turku, kakor sledi:

1. Centralna zadruga, odnosno Autor-Centrala, ki je na ozemlju kraljevine Jugoslavije avtorsko-pravni lastnik društev: Centralna Zadruga Jugoslovenskih avtorjev; Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger, Wien; Autorikaitse Uehing, Tallin, Festi; Argentina de Autores y Compositores de Musica, Buenos Aires; Het Bureau voor Muzick-Auteursrecht, Amsterdam; Association Suisse pour la Représentation des Droits d'Exekution, Zürich; Genossenschaft zur Verwertung musikalischer Aufführungsrecht Genossenschaft Deutscher Tonsetzer, Berlin; Internationalt Forbund til Beskyttelse af Komponistrettigheder i Danmark, Kobenhavn; A Magyar Szövegírók, Zeneszörzök es Zeneműkiadó Szövetkezete, Budapest; Nationale Vereeneging voor Auteursrecht, Bruxelles; Ochrane Sdruženi Autorsko, Praha-Bubeneč; The Performing Right Society Limited, London; Sociedade de Escritores e Compositores Tetrals Portugeses, Lisabon; Sociedade Brasileira de Autores, Rio de Janiero; Societatea Compositorilor Romani, Bucuresti; Societa Italiana degli Autori et Editori, Roma; Sociedad General de Autorea de Espana, Madrid; Staatlich genehmigte Gesellschaft zur Verwertung musikalischer Urheberrechte, Berlin-Charlottenburg; Föreningen Svonska Tonsätars Internationella Musikbyra, Stockholm; Saveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto R. Y. Helsinki; Tono-Norsk Komponistforenings Internasjonale Musikbyra, Oslo; Vereinigung zu Vertretung musik, Aufführungsrechte, Belin; Związek Autorow i kompozitorow Scenicznych, Warszawa; Udruženje Jugoslovenskih Muzičkih Autorjev dovoljuje Gasilski zajednici Dravske banovine in njenemu članstvu javno izvajanje glasbenih in gledaliških del po njej zastopanih avtorjev pod pogoji, ki so označeni v točki 2. in 3. te pogodbe.

2. Društva, ki so včlanjena v Gasilski zajednici Dravske banovine, morajo prijaviti vsako glasbeno in dramsko prireditev predhodno in pravočasno »Gasilski zajednici« Dravske banovine v Ljubljani.

3. Gasilna društva, ki so včlanjena pri Gasilski zajednici Dravske banovine, bodo plačevala o priliki društvenih veselic in drugih prireditev znižano avtorsko tantjemo 40 para za osebo.

Za uprizoritev gledaliških iger bodo plačevala za avtorje tuzemce 8%, za inozemce 7% avtorske tantjeme od vsega brutto dohoda vsake poedine prireditve.

4. Gasilna društva, ki prirejajo društvene veselice, igre itd., morajo predhodno in pravočasno naznaniti »Gasilski zajednici Dravske banovine« vsako prireditev in predložiti program vseh glasbenih točk z navedbo avtorja, pri igrah pa naznaniti originalni naslov igre in točno ime avtorja.

5. »Gasilska zajednica Dravske banovine« bo to pogodbo objavila svojemu članstvu in ga pozvala, da mora vsako prireditev pravočasno naznaniti »Gasilski zajednici Dravske banovine«.

6. Istočasno s prijavo pošlje dotično društvo, ki je član »Zveze« »Centralni Zadruge«, odnosno »Autor-Centrali«, poslovalnica Ljubljana, Livada 29, dve brezplačni vstopnici, ki služita kontrolnim organom »Centralne Zadruge«, odnosno »Autor-Centrali«, da na prireditvi ugotovita število prisotnih oseb.

7. Obračun in izplačilo avtorske tantjeme na podlagi te pogodbe se ima izvršiti v roku 7 dni po izvršeni prireditvi.

8. »Gasilska zajednica Dravske banovine« prevzame odgovornost, da se bodo vsa gasilna društva točno držala danih navodil in bo pošiljala »Gasilska zajednica Dravske banovine« »Centralni Zadrugi«, odnosno »Autor-Centrali«, poslovalnica Ljubljana, tedensko izkaz o vseh prijavah, ki so ji dospele.

9. V kolikor kak član »Gasilske zajednice« ne bo izpolnil pogojev tega ugovora, označenih v točki 2., 3., 4., 6. in 7., ima »Centralna Zadruga«, odnosno »Autor-Centrala« pravico odreči mu ugodnosti plačevanja po tej pogodbi in računati temu članu avtorski honorar na po vsej drugi bazi.

10. Ta pogodba se sklene za čas od 1. marca 1935 do 1. marca 1936 in se po poteku te dobe podaljša za prihodnje leto, ako je mista ob poteku veljavnosti oba pogodbenika odpovedala mesec dni pred potekom pogodbenega leta.

11. Če se stranka ne drži določb te pogodbe, ima »Centralna Zadruga«, odnosno »Autor-Centrala« pravico, pogodbo vsak čas takoj razveljaviti, o čemer obvesti stranko s priporočenim pismom. Pogodba se v takem primeru tretji dan po predaji priporočenega pisma na pošto smatra za razveljavljeno.

12. Vse stroške, davščine, takse, pristojbine in kolkovine, ki so nastale vsled sklepanja in dovržitve te pogodbe, nosi stranka.

13. Stranka se zaveže, da si ne bo nikdar lastila pravice izpodbijati te pogodbe radi prikrajšanja nad polovico prave vrednosti.

14. V vseh sporih radi te pogodbe se podvržeta obe stranki pravdoreku Obraničkov suda Komore za Trgovinu, Obrt i Industriju u Zagrebu ter se odrekata vsaki pravici priziva.

V Ljubljani, dne 12. marca 1935.

Centralna Zadruga Jugoslovenskih avtorjev,
poslovalnica, Ljubljana;

Tavčar, I. r.,
polномоćni zastopnik za Dravsko banovino.

Gasilska zajednica Dravske
banovine v Ljubljani.

Josip Turk, I. r.,
starešina.

Stane Pristovšek, I. r.,
tajnik.

Dopisi

Gasilska četa Zagorje ob Savi. Četa je imela dne 27. I. 1935 redno letno skupščino.

Tov. predsednik M. Repovž je otvoril skupščino, pozdravil navzoče in se spomnil blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja in I. podstarešine Jerneja Vengusta. Vsi navzoči so zaklicali njunima spominoma trikrat »Slava!«

Zupni odbornik je pozdravil skupščino v imenu župe.

Tov. poveljnik Žibret K. je poročal o delovanju čete. Četa je imela lani 12 vaj in je sodelovala pri 4 požarih. Dalje je imela žalno komemoracijo za pokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Uediniteljem. Sodelovala je tudi pri žalni komemoraciji občinskega zastopa in pri raznih cerkvenih svečanostih.

Potem je podal tov. Čebular I. tajniško poročilo, ki poroča, da je imela uprava 14 odborovih sej, 5 članskih sestankov in 1 izredno skupščino. Upravni odbor je bil po odloku župnega starešinstva razpuščen in je bil začasno imenovan tričlanski odbor s predsednikom Uletom na čelu. Na izredni skupščini, ki je bila 12. VIII. 1934, se je izvolil nov odbor, ki mu predseduje ustanovni in častni član čete tov. M. Repovž.

Tov. blagajnik Žibret R. je podal blagajniško poročilo, ki poroča, da je imela četa 11.557 Din dohodkov in 5737 Din izdatkov.

Pri slučajnostih se je sklenilo, da priredi četa dne 2. VI. t. l. veliko javno tombolo, na katero že sedaj vabi vse tovariše.

Pri četi se bo po možnosti v teku enega meseca pričelo zdravniško predavanje, ki ga bo imel ban. zdravnik g. dr. Slavko Grumi iz Zagorja. Predaval bo o prvi pomoči

in o plinskih napadih. Na to predavanje že sedaj opozarjamo člane vseh gasilskih čet v okolici, da se ga v čim večjem številu udeleže.

Prostovoljna gasilska četa Majšperg. Žalostna vest, ki jo je gasilska četa prejela 18. marca 1935 iz Gradca, nas je nepričakovano iznenadila, da je v nekem tamkajšnjem sanatoriju umrl naš velezaslužni ustanovni in podporni član in kum naše motorne brigadne gospod Karel Kubricht, kapetan generalnega štaba čehoslovaške vojske v p. in ravnatelj in solastnik tovarne strojil d. d. v Majšpergu.

Pokojni je bil markantna oseba, mož na svojem mestu. Velike zasluge si je pridobil na gospodarskem in kulturnem polju. Uredil je tovarno po najmodernejšem sistemu in ima danes v njej dela 120 delavcev. Zasluga njegovega neumornega delovanja je, da je dobila občina stalno pošto, telefon in brzojav.

Priljubljenost in spoštovanje, ki ju je pokojnik užival, je pokazal pogreb 20. marca 1935, kjer se je zbralo okoli 2000 ljudi, da spremljajo nepozabnega na zadnji poti. Njegova poslednja želja je bila, da ga položijo k večnemu počitku na njegovem posestvu. Na določenem mestu so mu zgradili grobnico, ki je oddaljena od tovarne komaj 100 m.

V sprevodu so nosili za križem trije gasilci venec domače čete, za njimi je korakalo zastopstvo petnajstih gasilskih čet s 120 gasilci, zastopstvo Sokola z zastavo, učiteljski zbor s šolsko mladino iz Majšperka in Narapelj. Dalje so stopali v sprevodu vsi delavci z nešteti venci, uradništvo in duhovščina vseh sosednjih župnij z dekanom g. Sagajem iz Hoč in proštom g. Greifom iz Ptuja na čelu. Za krsto žalujoča rodbina, zastopniki političnih, vojaških in civilnih oblasti, polnoštevilen občinski odbor s predsednikom, zastopnik tu- in inozemskih stanovskih tovarn in mnogo ljudi. Po izvršenem cerkvenem obredu pri grobnici so v slovo govorili: dekan gosp. Sagaj, predsednik udruženja tovarn Jugoslavije g. Braun, šolski upravitelj g. Zvonko Predan, minister v p. g. Vesenjāk, poveljnik domače gas. čete tov. Karel Vrečko in ravnatelj Ljub. kred. banke g. Cilenšek iz Ptuja. Presenetljiva je bila deklamacija majhne učenke, ki je privabila v oči nešteto solza.

Ko so krsto dvignili in jo prenesli v grobnico, je v zadnji pozdrav žalostno zatrobil gasilski rog in sokolska zastava se je poklonila. Pevski zbor je zapel žalostinko. Častno stražo pri pogrebu in ob mrtvaškem odru je vršila domača gasilska četa. Gasilska četa je izgubila s pokojnim velikega dobrotnika in nenadomestljivega pobornika za gasilsko idejo. Ohranimo ga v najlepšem spominu. Naj v miru počiva, bodi mu bratska zemljica lahka!

O. Š.

Gorje pri Bledu. Dne 21. marca smo spremili k večnemu počitku najstarejšega člana naše gasilske čete, Janeza Pogačarja, posestnika v Mevkušah. Pokojni je bil rojen l. 1865. ter je služil v gasilski četi polnih 40 let. Zelo rad se je pohvalil, da je bil 1894 na prvem zborovanju, ki ga je sklical takratni župan Jakob Zumer glede ustanovitve gasilskega društva v Gorjah.

»Na sv. Mihaela dan tega leta smo pripeljali novo veliko brigadno iz postaje Lesce, ker takrat še ni bilo bohinjske železnice. Brigadna je bila tedaj za Gorjance velika novost. 40 fantov nas je šlo pod vodstvom prvega načelnika Jana Vinkota st. v Lesce po njo. Brigadno so okrasila dekleta z zastavicami in s cvetjem. Na Bledu pa so pozdravili novo brigadno blejski gasilci in so nam napili kar sredi ceste s sodčkom piva. Še to jesen smo imeli prvo gasilsko slavnost. Ko smo blagoslovili novo brigadno, je prišlo mnogo gasilcev iz sosednjih krajev, kar je bilo za nas in za vse Gorje nekaj posebnega veselega.«

Ob priliki 40 letnice, ki so jo praznovali, je napeljal v družbi pokojnik sam pogovor in je med drugim tudi rekel: »Lepo je bilo v društvu, ko smo bili mladi, je bilo še bolje. Ako bi ne bil pri gasilskem društvu, bi skoraj ne imel življenja. Do drugih društev sploh nisem imel veselja. Velika zabava mi je bilo iti na vajo, pri požarih sem bil neštetokrat in sem zmeraj z voljo pomagal. Kolikor so mi puščale razmere, sem se udeleževal tudi gasilskih prireditev. Bil sem na gasilskem kongresu v Ljubljani. 10-, 20-, 30-letnic se vseh dobro spominjam. To so najlepší spomini mojega življenja. Kje so tisti časi in tisti fantje? Danes praznujemo 40 letnico, ki jo pa praznujejo v četi resnično samo štirje, ta pa je zadnja! Na 50 letnico ne morem več misliti!«

Res, pobrala ga je po kratki bolezni pljučnica v 71. letu.

Pokojnik je bil vesten gasilec. Gasilska četa mu je priredila lep pogreb, pa tudi občinstvo je pokazalo, da zna ceniti veterana. Pogreba so se udeležile velike množice ljudi. Četa je postavila pred mrtvaški oder častno stražo, enako tudi pri pogrebu ob krsti. Pred krsto je korakala četa z zastavo, venci in z lastno godbo.

Pokojni je prejel za 25 letno službovanje v gasilski četi srebrno odlikovanje, ki ga je nosil v pogrebem sprevodu na črni blazini najstarejši član. Ob 30 letnici mu je poklonilo društvo častno diplomo. Za 40 letno službovanje pa bi moral prejeti zlato odlikovanje, ki ga pa ni dočakal.

Ohranimo dragemu Pogačarju blag spomin!

J. K.

Konrad Rosenbauer & drug

priporoča prvovrstne najmodernejše
motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode
na minuto in 30 atmosfer, prenosne
dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne
vseh vrst.

Avtomobile s tanki
za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

Kletne sesaljke.

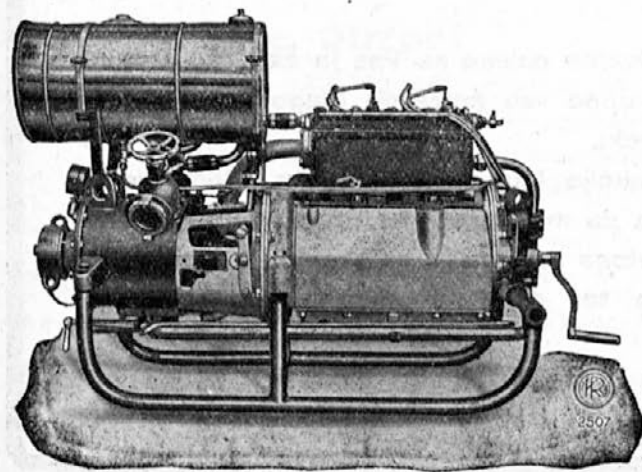
Posebne sesaljke,
ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene
običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve
vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

Plinske maske.
Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.
Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpologo.
Cene solidne.

**tovarna gasil-
skega orodja**
C e l j e

Dvocilindrska
motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP.,
pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega siste-
ma, ogrevanje črpalke
s toplo čisto vodo.

Gasilci in gasilske čete!

Vse gasilske potrebščine, kakor predpisano, izgotovljeno, z vsemi znaki opremljeno uniformo, blago za uniforme in za delovne obleke, kape in pasove za moštvo in častnike, dalje vse predpisane znake od najnižjega do najvišjega čina, civilne gasilske znake in embleme za gasilske kape, Vam poceni nudi

TRGOVSKI DOM
Sternecki CELJE, št. 17
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Pa tudi za privatne obleke za Vas in za Vašo družino si poceni nakupite vse potrebno blago v Trgovskem domu Sternecki.

Pišite po kolekcije kamgarna, ševijota, hlačevine in drugega blaga za moške obleke, svile, volne, cefirja, poplina in kretona za ženske obleke, platna za perilo in posteljnino ter ostalega manufakturnega blaga.

Ceniki in vzorci zastonj!